

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Stichting Kalisto Boei. Basisonderwijs!

Onderzoek bestuur en scholen

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 9 januari 2023

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder bestuur in Nederland. We hebben bij Kalisto Boeiend Basisonderwijs! onderzocht of de sturing door het bestuur op de kwaliteit van het onderwijs op de scholen op orde is, of er sprake is van deugdelijk financieel beheer en hoe dit bijdraagt aan de kernfuncties van het onderwijs (zie Onderzoekskader 2021).

Context

Stichting Kalisto Boeiend Basisonderwijs! is een organisatie met 16 scholen, waaronder één sbo. De stichting heeft scholen in Woerden, Loenen aan de Vecht, Breukelen, Kamerik, Harmelen, Abcoude, Vreeland en Montfoort.

Het bestuur bestaat uit een College van Bestuur en werkt daarnaast met vier clusterdirecteuren die elk een aantal scholen verbinden. Drie tot vier scholen uit dezelfde regio vormen samen één cluster. Het sbo is vanwege zijn regiofunctie niet opgenomen binnen een cluster. Tijdens de verificatieactiviteiten hebben wij een, veelal, consistent beeld gekregen van de ambities en werkwijze van het bestuur. Het bestuur heeft een beeld over de scholen geschetst en deze herkenden wij op de meeste scholen ook in de praktijk. In dit rapport gaan we in op wat goed gaat, wat beter kan en wat beter moet.

Wat gaat goed?

Het bestuur heeft een open, transparante en op leren gerichte organisatiestructuur en cultuur. Het bestuur heeft een visie op vitaal personeel, brengt dit zorgvuldig in kaart en stuurt erop. Scholen staan onder andere in verbinding tot Kalisto via de schooldirecteur, clusterdirecteur, via netwerken en een intern opleidingstraject voor leerkrachten.

De visie om inclusief boeiend onderwijs te bieden aan alle leerlingen is vertaald in doelen en ambities. Deze zijn gevat in een veelomvattend kwaliteitszorgsysteem waarbij kwaliteitsstandaarden zijn geformuleerd. Deze zijn geoperationaliseerd en van normen voorzien. Er wordt gewerkt volgens de Code Goed Bestuur en hiermee staat een duidelijke governancestructuur. De geledingen pakken hun rol goed op en zijn kritisch waar nodig.

Er is sprake van deugdelijk financieel beheer.

Wat kan beter?

Een belangrijke ambitie van het bestuur is om continue te werken aan

Bestuur: Kalisto Boeiend Basisonderwijs!

Bestuursnummer: 70002

Sector: Primair Onderwijs

Aantal scholen onder bestuur: 16

Totaal aantal leerlingen: ongeveer 3500

Lijst met scholen waarbij we verificatie-activiteiten hebben uitgevoerd:

01KJ|C1 sbo De Keerkring
11EW|C1 rkbs De Molenwiek
12BS|C1 rkbs De Wegwijzer
03SY|C1 kbs Pius
10QE|C1 rkbs Franciscus

kwaliteit. De clusterdirecteuren zijn hierin een belangrijke speler. Zij kunnen deze functie nog beter invullen door meer te halen en te brengen in de kwaliteits- en voortgangsgesprekken. Net als het bestuur denken we dat het helpt als het bestuur een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling vastlegt. Wie is precies waarvoor verantwoordelijk en hoe ziet een eventueel escalatietraject er uit? Een andere belangrijke stap in het continue werken aan verbetering is het verdiepen van het kwaliteitszorgsysteem. Op dit moment is er nog geen bestuursbreed beeld uit op te halen en is de informatie die uit het systeem gehaald wordt nog niet de informatie waarop met urgentie gestuurd kan worden. Omdat aan veel standaarden nog geen concrete doelen en normen zijn gekoppeld waar de scholen zich over kunnen verantwoorden. Ook valt het ons op dat het systeem voor enkele relevante standaarden nog niet zo geschikt is voor de sbo school. De informatiewaarde van een aantal onderdelen van het jaarverslag kan worden verbeterd.

Wat moet beter?

Kalisto krijgt een drietal herstelopdrachten. Allereerst moet Kalisto op scholen waar de kwaliteit van het onderwijs onder druk staat, tijdig signaleren en bijsturen. Op één van de scholen hebben we grote risico's gezien in de onderwijskwaliteit tijdens een verificatieonderzoek.

Het bestuur heeft deze school wel in een intensiever kwaliteitstraject opgenomen, maar het ontbreekt hierin aan een gedegen analyse van de kwaliteit en een heldere beschrijving van de verbeterpunten. Het bestuur moet met meer urgentie op verbetering sturen. De kwaliteit- en voortgangsgesprekken en het kwaliteitszorgsysteem moeten concrete aangrijpingspunten opleveren, zodat passende interventies ingezet kunnen worden. Ten tweede moet het aanbod voor burgerschap op alle scholen doelgericht, samenhangend en herkenbaar zijn. Dit is nog niet het geval.

Ten slotte moet er, als er sprake is van onbevoegd personeel voor de groep, zoals wij hebben geconstateerd op één van de scholen, een plan van aanpak aan ten grondslag liggen waarin het bestuur omschrijft hoe de kwaliteit op het onderwijs gewaarborgd blijft. Dit plan dient afgestemd te zijn met de medezeggenschapsraad.

Vervolg

Volgend jaar voeren we een voortgangsgesprek met het bestuur over de herstelopdrachten. In de volgende vierjaarscyclus voeren we opnieuw een vierjaarlijks onderzoek bestuur en scholen uit bij Kalisto Boeiend Basisonderwijs!

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het vierjaarlijks onderzoek	6
2.	Resultaten vierjaarlijks onderzoek bestuur	9
	2.1. Besturing, kwaliteitszorg en ambitie	9
	2.2. Afspraken over vervolgtoezicht	16
3.	Reactie van het bestuur	17

1. Opzet van het vierjaarlijks onderzoek

De Inspectie van het Onderwijs heeft in september en oktober 2022 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij Kalisto Boeiend Basisonderwijs! (hierna: Kalisto). In een vierjaarlijks onderzoek staan de volgende onderzoeksvragen centraal:

Waarborgt het bestuur met zijn (be)sturing de kwaliteit op de scholen en is er sprake van deugdelijk financieel beheer én heeft het bestuur ambities gericht op de verdere ontwikkeling van de scholen en draagt dit bij aan de kernfuncties van het onderwijs?

Werkwijze en onderzoeksactiviteiten

Het onderzoek richt zich op onderstaande standaarden op het niveau van het bestuur. Daarnaast spreken we vanuit het perspectief van de kernfuncties en het stelsel met het bestuur over zijn visie en ambities.

Standaard	Onderzocht
Besturing, Kwaliteitszorg en Ambitie	
BKA1. Visie, ambities en doelen	•
BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur	•
BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog	•

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen voeren we verificatie-activiteiten uit op school- en bestuursniveau. Daarbij kunnen we ook andere belanghebbenden betrekken.

Onderzoeksactiviteiten

Het vierjaarlijks onderzoek bij Kalisto hebben we op maat ingericht. We hebben om de hoofdvragen te beantwoorden enkele verdiepende vragen geformuleerd:

1. Op welke manier houdt het bestuur zicht op de kwaliteit van het onderwijs op de scholen, inclusief de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap, en hoe stuurt het hierop?
2. Op welke manier houdt het bestuur zicht op scholen die niet aan de bestuursnorm voldoen in de kwaliteit van het onderwijs, zet het gericht interventies in en met welk effect gebeurt dit?
3. Hoe draagt de managementstructuur en -cultuur bij aan enerzijds de uitvoering van de kwaliteitscyclus van zicht houden op de onderwijskwaliteit en het sturen op verbetering en anderzijds het “constant werken aan kwaliteit” en “het ontzorgen van de scholen”?
4. Op welke manier draagt het bestuur bij aan passend onderwijs

voor alle leerlingen?

Met de hierna genoemde verificatieactiviteiten verwachten we antwoorden te kunnen geven op bovenstaande vragen en de hoofdvragen, zodat we uiteindelijk de standaarden op bestuursniveau kunnen beoordelen.

Gesprek met gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en raad van toezicht

Een gesprek met deze geledingen is standaard onderdeel van een vierjaarlijks onderzoek.

Verdiepend gesprek over financiën

In dit gesprek gaan de financieel inspecteur en onderzoeksleider in gesprek met de directeur bedrijfsvoering en het college van bestuur over enkele financiële thema's.

Gesprek met de clusterdirecteuren

Met de wijzigingen in de organisatiestructuur van Kalisto vervullen de clusterdirecteuren een belangrijke rol in het aanjagen en stimuleren van de schoolontwikkeling en het leren van en met elkaar binnen en tussen de scholen.

Gesprek met een vertegenwoordiging van de directeuren

In een gesprek met een viertal (locatie)directeuren gaan we in gesprek over hoe zij hun functie kunnen uitoefenen binnen de structuur van Kalisto. We willen graag met directeuren spreken die we niet ook op een schoolbezoek treffen en met directeuren uit verschillende clusters.

Bijwonen van een Kalisto-activiteit

In de periode dat het onderzoek plaatsvindt, start de 5e tranche van de TOP opleiding. Dit is een opleiding voor Kalisto leerkrachten om te verdiepen en te verbinden. Een inspecteur is welkom om het eerste uur, waarin de contouren van het tweejarige traject worden geschetst bij te wonen.

Schoolbezoek bij kbs De Pius

Het bestuur benoemt kbs Pius als een school waar goed gewerkt wordt aan verbetering. En hoewel dit in de eindresultaten nog maar in beperkte mate zichtbaar is, zijn volgens het bestuur met name op het gebied van het zicht op ontwikkeling en op het gebied van onderwijs aan meerbegaafde leerlingen hier de resultaten van de verbeteractiviteiten al duidelijk zichtbaar.

Schoolbezoek bij rkbs De Molenwiek

Deze school is, volgens het bestuur al ver met het op een goede wijze uitvoeren van het burgerschapsonderwijs. Ook de uitrol van het concept van unitonderwijs is op deze school goed verlopen, aldus het bestuur.

Schoolbezoek bij rkbs De Wegwijzer

Het bestuur benoemt de Wegwijzer als een positief voorbeeld waar gerichte interventies met effect hebben plaatsgevonden in het kader van kwaliteitsverbetering.

Schoolbezoek kbs De Franciscus

Het bestuur geeft aan dat de school stappen heeft gezet in schoolontwikkeling en dat op dit moment de goede dingen gebeuren, maar dat de school aandacht blijft vragen.

Schoolbezoek bij sbo De Keerkring

Standaard bezoeken we een sbo school tijdens het vierjaarlijks onderzoek. We willen in ieder geval onderzoeken op welke manier het bestuur zicht heeft en stuurt op de sbo school. We zijn ook benieuwd naar de uitwerking van leerroute 4.

Signalen

In de voorbereiding van ieder onderzoek kijken we naar eventuele signalen die bij de inspectie zijn binnengekomen. Soms heeft dat gevolgen voor de uitvoering van het onderzoek.

Er zijn geen signalen over Kalisto en de scholen bij ons binnengekomen die opvolging vereisen.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan het eindoordeel op bestuursniveau en de oordelen op de standaarden uit het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. De afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en rapportage opgenomen.

2 . Resultaten vierjaarlijks onderzoek bestuur

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau.

Samenvattend oordeel

In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat het eindoordeel is op bestuursniveau en de oordelen op de standaarden.

We beoordelen de kwaliteit van de besturing, kwaliteitszorg en ambitie van Kalisto als Voldoende. De onderzoeksvragen van het vierjaarlijks onderzoek naar bestuur en scholen bij Kalisto kunnen we grotendeels bevestigend beantwoorden. Over het geheel genomen waarborgt het bestuur met zijn zicht en (be)sturing de kwaliteit op de scholen, maar bij een school waar de onderwijskwaliteit onder druk staat vraagt dit om verbetering. Er is sprake van deugdelijk financieel beheer en het bestuur heeft doelen en ambities gericht op de verdere ontwikkeling van de scholen en deze dragen bij aan de kernfuncties van het onderwijs.

Toezichthistorie

Eind 2016 is Kalisto onderzocht in het kader van een vierjaarlijks onderzoek naar bestuur en scholen. In dat onderzoek is de kwaliteitszorg als Onvoldoende beoordeeld en de Kwaliteitscultuur en Verantwoording en dialoog als Voldoende. Een jaar later hebben we met het bestuur een gesprek gevoerd over de voortgang op het gebied van de kwaliteitszorg. Het vierjaarlijks onderzoek dat in 2020 uitgevoerd zou worden, is wegens de Coronapandemie omgezet naar een compact vierjaarlijks onderzoek. Daarmee is dit onderzoek het tweede reguliere vierjaarlijkse onderzoek naar bestuur en scholen.

2.1. Besturing, kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen

weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. Vervolgens geven we een toelichting op deze oordelen.

BESTURING, KWALITEITSZORG EN AMBITIE	O	V	G
BKA1 Visie, ambities en doelen		●	
BKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur		●	
BKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog		●	

BKA1. Visie, ambities en doelen

Wij beoordelen deze standaard als Voldoende. Het bestuur heeft een visie op kwaliteit, heeft hiervoor ambities en doelen opgesteld en stuurt op het behalen daarvan.

Op weg naar het nieuwe meerjarenbeleidsplan

De visie van Kalisto om inclusief boeiend onderwijs te bieden is uitgewerkt in een meerjarenbeleidsplan.

Dit meerjarenbeleidsplan komt tot stand door gesprekken met teams, directieleden, leerlingen, ouders, GMR en RvT en externe stakeholders. De grote lijnen voor het nieuwe plan zijn uitgewerkt in een houtskoolschets. De visie is opgebouwd in de onderdelen "ons onderwijs", "onze mensen" en "onze omgeving". Waarbij de doelen voor "ons onderwijs" vierledig zijn: een solide basis door hoge onderwijskwaliteit vanuit hoge verwachtingen, democratisch (wereld)burgerschap mede door stimulering van onderling begrip, passend en uitdagend onderwijs voor elke leerling en blijvende verbetering door inzet van onderwijsinnovaties die aantoonbaar werken.

Een veelomvattend kwaliteitsstelsel

De visie, ambities en doelen worden vanuit het meerjarenbeleidsplan vertaald naar de jaar- en schoolplannen. Tevens heeft Kalisto een vertaalslag gemaakt in de vorm van een dashboard regie op onderwijskwaliteit. Binnen Kalisto zijn eenentwintig kwaliteitsstandaarden gedefinieerd, geoperationaliseerd en voorzien van een norm en signaleringswaarde. De plannen en het ingevulde dashboard zijn onderwerp van gesprek in de zogenaamde kwaliteitsgesprekken. Met scholen die op onderdelen niet aan de bestuursnorm voldoen, worden intensievere voortgang- en kwaliteitsgesprekken gevoerd. Tevens worden scholen regelmatig bezocht door het bestuur en de raad van toezicht. Ten slotte participeren alle directeuren in auditteams en worden alle scholen in een cyclus geauditeerd.

Kalisto kan dit systeem verder verdiepen door scherpere kwaliteitsnormen voor de belangrijkste standaarden te stellen en dit terug te laten komen in verantwoordingsrapportages en in de

kwaliteitsgesprekken, zodat het bestuur meer zicht krijgt op de kwaliteit van het onderwijsproces en de kwaliteitszorg op de scholen en hiermee eerder in kan grijpen. We constateren verder dat het kwaliteitszorgsysteem vooral gericht is op de reguliere basisscholen, dit maakt dat er minder meerwaarde is voor de enige sbo school binnen de stichting. Net als het bestuur denken we dat het Kalisto kan helpen als er niet alleen een dashboard per school is, maar ook een overzicht voor de gehele stichting.

De organisatiestructuur is gewijzigd

Om beter zicht te kunnen houden en te kunnen sturen op zestien scholen heeft het bestuur clusters en clusterdirecteuren aan de structuur toegevoegd. Dit is een belangrijk onderdeel van wat Kalisto de "organisatie doorontwikkeling" noemt. In de nieuwe organisatiestructuur zijn de directeuren met elkaar verbonden binnen de clusters. Drie tot vier scholen uit dezelfde regio vormen samen één cluster. Het sbo is vanwege zijn regiofunctie niet opgenomen binnen een cluster. De clusterdirecteuren zijn wekelijks een dag aanwezig op iedere school en voeren de kwaliteits- en voortgangsgesprekken. Clusterdirecteuren zijn ervoor om scholen te ontzorgen en om continue te werken aan kwaliteit. De meeste gesprekspartners door de gehele organisatie zijn enthousiast over deze werkwijze. Scholen zijn meer verbonden met elkaar, clusterdirecteuren ontzorgen door mee te denken en werken aan kwaliteit door het kritische gesprek te voeren en "onder de motorkap te kijken".

Er liggen nog kansen door te verduidelijken wat de verantwoordelijkheidsverdeling tussen bestuur, het bestuursbureau, clusterdirecteuren en schooldirecteuren is. Dit is vooral nodig bij scholen waar zorgen zijn over de onderwijskwaliteit en nu te weinig duidelijk is wie primair aan zet is en naar wie opgeschaald kan worden.

Visie op burgerschap in ontwikkeling

De basisvaardigheid burgerschap is op het moment van onderzoek volop in ontwikkeling. Hoewel de elementen van burgerschapsonderwijs op de scholen aanwezig zijn, worden deze nog onvoldoende doelgericht en in samenhang aangeboden op alle scholen. Ook brengt het bestuur de ontwikkeling van de sociale en maatschappelijke competenties (burgerschapsvorming) van leerlingen nog niet op de scholen volledig en systematisch in kaart. Het bestuur is zich hiervan bewust en heeft de ambitie om samen met de scholen dit in orde te maken. Een belangrijke stap hiertoe is al gezet via het bovenschoolse project dat aan het begin van dit schooljaar is gestart. Alle scholen hebben recent een nulmeting ingevuld om te bepalen waar ze staan op het gebied van burgerschapsonderwijs. De komende periode wil het bestuur dit verder uitbouwen zodat alle scholen aan de wettelijke vereisten kunnen voldoen. We geven het bestuur een herstelopdracht voor het doelgericht en in samenhang aanbieden van burgerschapsonderwijs en het volgen van de ontwikkeling van leerlingen op de scholen en het borgen hiervan in de

kwaliteitszorgcyclus op bestuurs- en schoolniveau (WPO art. 8, lid 3).

Taal en rekenen zijn de basis voor Kalisto

Het bestuur heeft de visie omgezet in toetsbare doelen, zo ook op het gebied van de basisvaardigheden taal en rekenen. Passend binnen de ambitie van het bestuur zien we ook dat scholen zich richten op het behalen van resultaten ten minste op het landelijk gemiddelde van de schoolweging. Het bestuur kan dit versterken door ook voor de minder eenvoudig meetbare onderdelen van taal en rekenen doelen te stellen en te sturen op het behalen hiervan.

Sturing op passend en inclusief onderwijs

Kalisto hecht grote waarde aan het bieden van passend en inclusief onderwijs. Met een aantal voorbeelden lichten we toe dat het bestuur hierop stuurt. Zo zien wij dat Kalisto een actieve rol speelt in het samenwerkingsverband. Verder is het bestuur trots op een school die veel inzet op meerbegaafde leerlingen. Nadat we deze school hebben bezocht en de enthousiaste leerlingen hebben beluisterd, begrijpen we dat goed. Verder vertelt het bestuur dat het onderwijs op de sbo school sterk is. Wij zagen die sterke elementen terug tijdens een bezoek aan de school. Het bestuur stuurt op het verder verspreiden van specifieke kennis van de sbo school, door een medewerker deels vrij te roosteren om de andere Kalisto scholen te kunnen adviseren als er sprake is van gedragsgerelateerde problematiek. Ten slotte is er in het kwaliteitszorgsysteem in het kader van passend en inclusief onderwijs onder andere aandacht voor extra ondersteuning, het schoolondersteuningsplan en de intakeprocedure van nieuwe leerlingen.

Beleidsrijke meerjarenbegroting

Bij de meerjarenbegroting is het belangrijk dat het bestuur financiële middelen aan de strategische doelen koppelt, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap. Zodoende wordt inzichtelijk of er voldoende financiële middelen beschikbaar zijn om de strategische doelen te kunnen bereiken. De doelen zijn door het bestuur wel opgenomen in de aparte meerjarenbegroting, maar de koppeling met de financiële middelen ontbreekt. Wij vragen het bestuur om hier in de volgende jaarverslaggevingen meer aandacht aan te geven.

Signaleringswaarde mogelijk bovenmatig vermogen

Geld van de overheid dat voor onderwijs bestemd is moet daaraan ook worden besteed. Natuurlijk is het verstandig om reserves aan te houden. Maar de reserves die met overheidsgeld zijn ontstaan mogen niet onnodig hoog zijn. Als het vermogen boven de signaleringswaarde ligt, moet het in principe worden afgebouwd met bestedingen die het onderwijs ten goede komen. Wij vragen het bestuur om in de volgende jaarverslaggevingen aandacht te geven aan hoe zij ervoor zorgt dat het vermogen onder de signaleringswaarde blijft.

Risico's en beheersmaatregelen

Het is belangrijk dat belanghebbenden kunnen zien hoe het bestuur stuurt op voorkoming van risico's en wat ze doet om het negatieve effect zo klein mogelijk te houden als een risico zich inderdaad voordoet. Wij zagen dat deze aspecten in algemene termen zijn beschreven in het jaarverslag en roepen het bestuur op in volgende jaarverslaggevingen de hierbij behorende beheersmaatregelen te vermelden.

KA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

Wij beoordelen deze standaard als Voldoende. Het bestuur zorgt voor de randvoorwaarden en realiseert samen met de scholen de doelen voor kwaliteit. Het bestuur heeft grotendeels zicht op de kwaliteit en bevordert de kwaliteitscultuur. Wel vraagt het tijdig signaleren en bijsturen door het bestuur, bij scholen waar de kwaliteit van onderwijs al langere tijd onder druk staat, om verbetering. Wij geven hiervoor het bestuur een herstelopdracht. (artikel 10 en 12, 4e lid WPO)

Zorgelijke situatie op kbs Franciscus vraagt om tijdiger en stevigere sturing van het bestuur

Het bestuur vertelde dat geen van de scholen op dit moment onder de basiskwaliteit functioneert. Tijdens het verificatieonderzoek bij kbs Franciscus troffen wij mogelijke tekortkomingen op het zicht op ontwikkeling van de leerlingen, in het didactisch handelen op het gebied van afstemming op de onderwijsbehoeften en in de kwaliteitscultuur. Wij geven het bestuur een herstelopdracht om specifiek op kbs Franciscus in te grijpen zodat de school op korte termijn voldoet aan de basiskwaliteit. In algemene zin geven we het bestuur een herstelopdracht gericht op meer zicht krijgen op de uitvoering, tijdig interveniëren en steviger bijsturen wanneer een school de basiskwaliteit niet dreigt te halen/haalt.

Zo levert het dashboard Regie op onderwijskwaliteit nog beperkt zicht op het onderwijsproces op en beantwoordt het nog niet volledig de vraag, die het bestuur van cruciaal belang acht: "krijgen kinderen goed les?". Ook constateren wij dat de kwaliteits- en voortgangsgesprekken die met de scholen worden gevoerd niet altijd gericht zijn op de meest prangende problematiek. De verslaglegging van de kwaliteits- en voortgangsgesprekken is veelal beschrijvend van aard in plaats van zoekend naar verklaringen en vervolgens daarop actiegericht.

Uitvoering wel voldoende

We beoordelen de kwaliteit van Uitvoering en kwaliteitscultuur wel als Voldoende omdat we zien dat het bestuur kbs Franciscus in een intensiever kwaliteitstraject volgt. Tevens herkennen we het beeld van het bestuur op de vier andere bezochte scholen. Zo zien we dat op een van de scholen, waar er ook risico's zijn op de onderwijskwaliteit, er wel gericht is ingegrepen met effect. De kwaliteit van het onderwijs vertoont daar geen risico's meer.

Onbevoegden voor de groep, zonder plan van aanpak

Op sbo De Keerkring hebben wij geconstateerd dat er structureel onbevoegd personeel voor de groep staat. Het bestuur gaf daarnaast aan dat dit op meerdere scholen het geval is. Er is op deze scholen geen sprake van een plan van aanpak en afstemming met de (G)MR. Het bestuur moet ervoor zorgen dat aan deze voorwaarden voldaan wordt in het geval van noodmaatregelen in het kader van het lerarentekort (Artikel 3, artikel 32a, b en 34a, WPO). Het streven blijft te allen tijde de situatie zo snel mogelijk te normaliseren, met bevoegde leraren voor de klas.

Bij Kalisto wil men met elkaar leren en ontwikkelen

Het bestuur bevordert een op samenwerken, leren en verbeteren gerichte kwaliteitscultuur. Kalisto heeft met zestien scholen in verschillende gemeenten, met uiteenlopende leerlingpopulaties en onderwijskundige aanpakken veel kennis en kunde in huis. Het met elkaar uitwisselen en van elkaar leren is van groot belang binnen de stichting. In de verschillende verificatieactiviteiten hebben we gehoord en gezien dat met elkaar wordt geleerd en dat dit leidt tot bestaande praktijk. Een voorbeeld hiervan is de TOP opleiding, dit is een opleiding voor ervaren leerkrachten die zich willen verdiepen. De opleiding bestaat uit theoretische verdieping en het doen van praktijkonderzoek. Een belangrijk doel is de uitwisseling tussen de verschillende scholen binnen Kalisto. De hoop is dat met een olievlekwerking de uitkomsten van de onderzoeken en de onderwijstheorie in de scholen verspreidt. Op één van de scholen die we hebben bezocht zien we afspraken over slow teaching en bordwerk herkenbaar terug in de praktijk. Leraren vertellen ons dat de TOP opleiding dit mogelijk heeft gemaakt.

Verslag van het intern toezichthoudend orgaan

De intern toezichthouder doet verslag in de jaarverslaggeving, maar de informatiewaarde daarvan kan nog worden vergroot. Door te vermelden hoe zij heeft toegezien op de doelmatige besteding van middelen neemt de informatiewaarde toe.

BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

De standaard Evaluatie, verantwoording en dialoog beoordelen we als Voldoende. Het bestuur evalueert planmatig en op structurele wijze in hoeverre het doelen, ambities en beleid realiseert. Op basis hiervan stelt het bestuur het beleid bij als dit nodig is. Daarnaast zorgt het bestuur voor verschillende vormen van verantwoording aan zijn stakeholders.

Evalueren is standaard onderdeel van het kwaliteitsproces

Twee keer per jaar evalueert het bestuur met het Kalisto managementteam in hoeverre de doelen uit het meerjarenbeleidsplan behaald zijn en/of bijgesteld moeten worden. Het bestuur geeft aan bij te sturen waar nodig. Zo is een doel in het huidige meerjarenbeleidsplan dat de helft van de scholen de

waardering Goed van de inspectie krijgt. Met het uitbreken van de Coronapandemie en de gevolgen van het lerarentekort heeft Kalisto besloten dat focus bijgestuurd wordt naar de basis op orde houden op alle scholen.

Als binnen Kalisto grote wijzigingen worden doorgevoerd, zoals de wijzigingen in de structuur naar clusters, dan vinden hier uitgebreide evaluaties op plaats, waarin alle geledingen worden bevraagd. De resultaten worden in samenhang met elkaar bekeken en leiden tot bijstellingen in het beleid.

Ook middels het dashboard Regie op onderwijskwaliteit en de onderliggende kwaliteitsstandaarden is er veel aandacht voor het rondmaken van de cyclus via evaluatie. Zo wordt er gestuurd op het evalueren van het jaarplan en op de onderwijsresultaten. Tevens worden scholen geacht verschillende metingen af te nemen (leerling- en oudertevredenheid, medewerkertevredenheid en -vitaliteit), te analyseren en waar nodig bij te sturen.

De evaluatie en verantwoording van het bestuur gaat vooral over het (strategisch) beleid, en minder over de kwaliteit en de resultaten van de scholen. Hier kan het bestuur nog een verbeterslag in maken. Het verder uitwerken en aanscherpen van de standaarden in het dashboard (zie de verbetersuggestie bij BKA2) kunnen hier een bijdrage aan leveren.

Geledingen zelfbewust en kritisch op eigen handelen

De geledingen (raad van toezicht en gemeenschappelijke medezeggenschapsraad) waarderen de dialoog met het bestuur. Ze geven aan dat het transparant en open is.

Beide geledingen zijn kritisch op hun eigen handelen, evalueren dit intensief en waar nodig met behulp van externe deskundigen en krijgen de ruimte van het bestuur om te onderzoeken hoe de medezeggenschap en intern toezicht nog effectiever kunnen zijn.

Dialoog met belangrijkste partners

Voor Kalisto is "onze omgeving" een van de drie pijlers in de meerjarenbeleidsplannen. Daarin benoemt het bestuur wie de belangrijkste partners zijn in het kunnen bieden van inclusief boeiend onderwijs en op welke manier zij met elkaar samenwerken. Het bestuur omschrijft dat er een intensieve samenwerking met cyclische werking is met het samenwerkingsverband, de gemeenten en de andere schoolbesturen. Ook als er tussentijds een nieuwe vorm van samenwerking nodig is, bijvoorbeeld in het bieden van onderwijs aan Oekraïense kinderen, dan neemt Kalisto die verantwoordelijkheid.

Passend onderwijs in het jaarverslag

Het bestuur geeft in het jaarverslag over 2021 aan waaraan het geld dat zij van het samenwerkingsverband ontving is besteed, maar niet wat het effect hiervan is geweest op de leerlingen om wie het gaat. Wij vragen het bestuur om hier in de volgende jaarverslaggevingen meer aandacht aan te geven.

2.2. Afspraken over vervolgtoezicht

We wijken bij Kalisto voor het vervolgtoezicht niet af van de reguliere termijn van vier jaar, al voeren we in oktober 2023 wel een voortgangsgesprek over de herstelopdrachten. Ook kunnen de jaarlijkse prestatie- en risicoanalyse en/of urgente signalen de inspectie aanleiding geven het vervolgtoezicht verder aan te scherpen. Voor de wettelijke tekortkomingen krijgt het bestuur herstelopdrachten die in onderstaand schema staan vermeld.

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
Bestuur		
BKA1 We geven het bestuur een herstelopdracht voor het doelgericht en in samenhang aanbieden van burgerschapsonderwijs en het volgen van de ontwikkeling van leerlingen op de scholen en het borgen hiervan in de kwaliteitszorgcyclus op bestuurs- en schoolniveau (WPO art. 8, lid 3)	Het bestuur zorgt ervoor dat het burgerschapsonderwijs op de scholen voldoet aan de wettelijke vereisten.	Wij voeren een voortgangsgesprek met het bestuur in oktober 2023 over de herstelopdrachten.
BKA2 We geven het bestuur een herstelopdracht voor het tijdig signaleren en bijsturen bij scholen waar de kwaliteit onder druk staat en sturen op verbetering (art 10 en 12, 4e lid WPO).	Het bestuur moet ervoor zorgen dat zij tijdig bijsturen op scholen waar de kwaliteit onder druk staat en sturen op verbetering.	Wij voeren een voortgangsgesprek met het bestuur in oktober 2023 over de herstelopdrachten.
	Wij verwachten van het bestuur dat het met urgentie stuurt op kwaliteitsverbetering bij kbs Franciscus.	Wij voeren een voortgangsgesprek met het bestuur in oktober 2023 over de herstelopdrachten.
BKA 2 Wij geven het bestuur een herstelopdracht voor het sturen op bevoegd personeel voor alle groepen en in situaties waar sprake is van overmacht zorg te dragen voor de randvoorwaarden (Artikel 3, artikel 32a, b en 34a, WPO)	Wij verwachten dat het bestuur zicht heeft op scholen waar structureel onbevoegde leraren voor de groep staan en stuurt op een plan van aanpak, waaruit blijkt dat de onderwijskwaliteit gewaarborgd blijft en dit plan afstemt met de medezeggenschapsraad.	Wij voeren een voortgangsgesprek met het bestuur in oktober 2023 over de herstelopdrachten.

3. Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van de bestuurlijke kwaliteitszorg.

Het bestuur wil de onderzoekscommissie bedanken voor de wijze waarop het vierjaarlijks onderzoek is uitgevoerd. We hebben ervaren dat er met zorg en aandacht diepgaand is gekeken naar onze organisatie; naar het bestuur en onze scholen. Het open karakter van de gesprekken hebben we als prettig ervaren.

Het is mooi om te ervaren dat onze inspanningen van de afgelopen jaren succes hebben gehad en we zijn trots op hetgeen we hebben bereikt. We zijn over het algemeen content met de feedback en met de heldere aanbevelingen. Deze gaan bijdragen aan het duurzamer maken van onze organisatie. In het opstellen van het meerjarenbeleidsplan 23-27 hebben we gebruik kunnen maken van deze ontvangen feedback en aanbevelingen.

Met name de ontwikkelingen binnen onze stichting en de investeringen die we hebben gedaan op het gebied van de indicator BKA1 Kwaliteitszorg zien we terug in de waardering hierop van de inspectie. De aanbevelingen zijn helder. We gaan ons richten op het geven van een gelijkwaardige plaats aan het sbo in ons kwaliteitszorgsysteem en het verhelderen van de verantwoordelijkheidsverdeling binnen ons kwaliteitsstelsel. De gegeven herstelopdracht met betrekking tot burgerschap is helder en geen verrassing. Het stichtingsbrede project Burgerschap is begin dit schooljaar opgestart vanuit de wetenschap dat onze scholen nog onvoldoende voldeden aan de wettelijke opdracht voor het basisonderwijs aangaande democratisch burgerschap.

We zijn bijzonder trots op onze open, transparante en op leren gerichte organisatiestructuur en -cultuur. De complimenten hierover vanuit de onderzoekscommissie worden zeer gewaardeerd. We hebben een uitgebreid kwaliteitsstelsel. Het is mooi terug te lezen in het rapport, dat dit gezien is. De herstelopdracht en aanbevelingen hierin zijn voor ons speerpunt. We gaan eenduidiger en scherper sturen om zo risico's op kwaliteit te voorkomen. Dat naast de school waar risico's zijn geconstateerd er ook gezien is dat dit op andere scholen wel goed is verlopen, geeft ons aanknopingspunten hier snel op te kunnen verbeteren.

Het compliment dat we hebben ontvangen over evalueren in ons kwaliteitsproces, geeft voor ons aan dat wij dit goed uitvoeren. We zijn blij dat gezien is, dat evalueren een standaard onderdeel is binnen Kalisto en dat op (strategisch) niveau zichtbaar is dat we dit zorgvuldig doen. De aanbevolen aanscherpingen van onze standaarden voor kwaliteit helpen ons om tot een sterkere evaluatie van de kwaliteit van de scholen te komen.

De aanbevelingen die gegeven zijn aangaande het jaarverslag zullen we in het komende jaarverslag 2022 terug laten komen.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

